

Stichting Faunabeheereenheid Gelderland
Wassenaarweg 40
6843 NW ARNHEM

Datum

28 juni 2021

Zaaknummer

2021-002550

Onderwerp

Goedkeuren fbplan, verlenen ontheffing
vos

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 12

Datum ontheffing

25 juni 2021

Zaaknummer ontheffing

2021-002550

Locatie

Werkgebied Faunabeheereenheid
Gelderland

Activiteit

Wet natuurbescherming: Goedkeuren
faunabeheerplan vos en verlenen ontheffing
schadebestrijding vos.

Geachte heer, mevrouw,

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Stichting Faunabeheereenheid Gelderland (hierna: FBE), hierna te noemen de aanvrager, van 19 februari 2021, om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb).

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 19 februari 2021 ontvingen wij een aanvraag van de FBE voor de goedkeuring van het faunabeheerplan vos 2021-2027 (hierna: fbplan) en bijhorende aanvraag om ontheffing. De ontheffingsaanvraag is minder breed dan de kaders van het faunabeheerplan stellen, de uitwerking behoeft namelijk meer tijd voor de andere onderdelen.

De ontheffing wordt aangevraagd voor het verbod van artikel 3.10 eerste lid onder a Wnb voor het opzettelijk doden van de vos dit in het belang van de bescherming van de wilde fauna, namelijk weidevogels.

Verder wordt op grond van het bepaalde in artikel 3.13 Bnb, in samenhang met artikel 3.25, eerste lid Wnb en artikel 3.9 Bnb lid 2 onder c, d en e, de volgende middelen en methoden aangevraagd:

- Geweren,
- Met gebruik van geluiddemper, mits toestemming WWM;
- Geweer voorzien van warmtebeeld- of nachtzichtapparatuur (m.u.v. lampen);
- Vanuit/vanaf stilstaand voertuig;
- Het gebruik van het geweer van zonondergang tot zonsopgang.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03

Toetsingskader faunabeheerplan

Gelet op artikel 3.12 Wnb dient een fbplan aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- a. Bevat passende en doeltreffende maatregelen ter voorkoming en bestrijding van schade aangericht door in het wild levende dieren;
- b. Onderbouwd door trendtellingen van de populaties van in het wild levende dieren in het gebied waarop het fbplan van toepassing is;
- c. Het horen van de in het FBE-werkgebied werkzame wildbeheereenheden (hierna: WBE's) over de inhoud van het plan.

Gelet op de Omgevingsverordening Gelderland artikelen 3.77, 3.78 en 3.79 dienen een fbplan aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- a. Een fbplan heeft een geldigheidsduur van ten hoogste 6 jaren;
- b. De omvang van het totale werkgebied van de FBE in hectares;
- c. Een kaart waarop de begrenzing van het werkgebied van de FBE is aangegeven;
- d. Een beschrijving van de aard en omvang van de handelingen die zijn verricht in de periode waarin het voorafgaande fbplan geldig was en de aard en de omvang van de handelingen die zullen worden verricht gedurende de geldigheidsduur van het fbplan, onderscheiden per diersoort;
- e. Een vermelding van de perioden van het jaar waarin de handelingen waarop een fbplan betrekking heeft zullen plaatsvinden;
- f. Een vermelding van de WBE waarbinnen de handelingen waarop een fbplan betrekking heeft zullen plaatsvinden;
- g. Kwantitatieve gegevens over de ontwikkeling van de populatie van de in het fbplan omschreven diersoorten op landelijk niveau;
- h. Een overzicht van de gedode dieren in de looptijd van het voorgaande fbplan binnen het werkgebied van de FBE;
- i. Een onderbouwing van de noodzaak van populatiebeheer, bestaande uit een onderbouwing van één of meerdere belangen als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid van de Wnb;
- j. De gewenste stand van de soorten opgenomen in het fbplan en waarvoor een ontheffing is verleend, een beschrijving wanneer sprake is van een verslechtering van de staat van instandhouding, de wijze waarop monitoring plaatsvindt teneinde dat te voorkomen en de te treffen maatregelen als dit zich voordoet;
- k. Een beschrijving van de mate waarin de onder i bedoelde belangen in de periode waarop het voorgaande fbplan betrekking had zijn geschaad, inclusief de getroffen maatregelen en het naar soort onderscheiden aantal gedode dieren;
- l. Per diersoort een beschrijving van de handelingen die in de periode waarop het voorgaande fbplan betrekking had zijn verricht om het schaden van de onder i genoemde belangen te voorkomen, indien van toepassing onderscheiden per gewas;
- m. Een onderbouwde inschatting van de effectiviteit van de voorgenomen handelingen en een beschrijving van de wijze waarop de effectiviteit van deze handelingen zal worden bepaald.

Toetsingskader ontheffing

Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b. Zij is nodig, geredeneerd vanuit de wettelijk erkende belangen die zijn genoemd in artikel 3.10 tweede lid jo artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb, zoals bijvoorbeeld ter bescherming van wilde fauna;
- c. De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort, of; er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan).

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Datum

28 juni 2021

Zaaknummer

2021-002550

Blad

3 van 12

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

Gelet op artikel 3.12 lid 7 Wnb en artikelen 3.77, 3.78 en 3.79 van de Omgevingsverordening.

Het door de Stichting Faunabeheereenheid Gelderland op 19 februari 2021 ingediende "Faunabeheerplan vos 2021-2027" GOED TE KEUREN voor een looptijd van zes jaar gerekend vanaf 1 april 2021.

Daarnaast wordt op grond van het bepaalde in artikel 3.13 Bnb, in samenhang met artikel 3.25, eerste lid Wnb en artikel 3.9 Bnb lid 2 onder c, d en e, ontheffing verleend voor het gebruik van de volgende middelen en methoden toegestaan ter bestrijding van de vos:

- Geweren,
- Het gebruik van een geluiddemper, mits de gebruiker toestemming heeft op grond van de WWM;
- Geweer voorzien van warmtebeeld- of nachtzichtapparatuur (m.u.v. zichtbaar kunstlicht);
- Het gebruik van het geweer van zonondergang tot zonsopgang.

Datum

28 juni 2021

Zaaknummer

2021-002550

Blad

4 van 12

VOORSCHRIFTEN

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wnb de volgende voorschriften verbonden.

Algemene voorschriften

De algemene voorschriften (A t/m E) en begrippenlijst bij ontheffingen aan de Stichting Faunabeheereenheid Gelderland, zoals deze van toepassing zijn op het moment dat van de ontheffing gebruik wordt gemaakt, zijn van toepassing en worden als herhaald en ingelast beschouwd. Deze zijn te raadplegen op de website www.faunabeheereenheid.nl/gelderland/publicaties.

Reikwijdte

De ontheffing geldt voor het werkgebied van de FBE Gelderland.

Specifieke voorschriften**F** PERIODE

1. Deze ontheffing is zes jaar geldig van 25 juni 2021 t/m 25 juni 2027.
2. Afschot is toegestaan van zonsondergang tot zonsopgang ter voorkoming en beperking van schade aan fauna van 1 februari tot 15 juli voor weidevogels.

G GEBIED

1. Voor schadebestrijding is het gebied beperkt tot de gepubliceerde Omgevingsvisie en/of Natuurbeheerplan van de provincie Gelderland aangewezen weidevogelgebieden.
2. Als er veranderingen zijn in de weidevogelgebieden brengt de provincie de FBE hiervan op de hoogte middels een aangepaste GIS shapefile.

H MIDDELEN EN GEBRUIK

1. Als middel is toegestaan een hagel- en/of kogelgeweer conform de geldende wettelijke voorschriften.
2. Gebruik geweer:
  - a. Is toegestaan dan al niet met behulp van warmtebeeld en/of nachtzichtapparatuur (m.u.v. zichtbaar kunstlicht) en al dan niet bevestigd op of aan het geweer.
  - b. Is toegestaan dan al niet met gebruik van een geluiddemper mits dit ook is toegestaan op grond van de Wet Wapens en Munitie.
  - c. Tevens te gebruiken vanaf/vanuit een stilstaand voertuig.
3. Als een vos is gedood wordt deze pas na zonsopgang opgehaald uit het veld.

I MELDINGSPLICHT

1. Van elk gebruik van de ontheffing met meevoeren van een geweer in de periode van een uur na zonsondergang tot een uur voor zonsopgang dient vooraf mededeling gedaan te worden bij de betreffende regionale meldkamer van de politie, waarin het grootste deel van het jachtveld is gelegen, op de door de FBE aangegeven wijze.

BEOORDELING VAN HET FAUNABEHEERPLAN

In de Wnb en Omgevingsverordening Gelderland zijn een aantal voorwaarden gesteld waaraan een faunabeheerplan moet voldoen. Deze zijn hieronder getoetst.

- a. Bevat passende en doeltreffende maatregelen ter voorkoming en bestrijding van schade aangericht door in het wild levende dieren

In het fbplan vos, hfst. 4.4 wordt er voldoende aandacht besteed aan mitigerende en/of preventieve maatregelen. Thema's als afscherming, afrastering, vlaggen/linten, landschapsbeheer en aanpassingen binnen infrastructuur worden hier besproken.

- b. Onderbouwd door trendtellingen van de populaties van in het wild levende dieren in het gebied waarop het fbplan van toepassing is

In hoofdstuk 3 is een trendtelling op landelijk niveau uitgewerkt. Hiervoor zijn cijfers van de Compendium voor de Leefomgeving gebruikt. Daarnaast is er een verspreidings/dichtheidskaart op provinciaal niveau gegeven. Deze onderbouwing wordt voldoende geacht.

- c. Het horen van de in het FBE-werkgebied werkzame WBE's over de inhoud van het plan

De WBE's zijn in december 2020 voor het concept plan in de gelegenheid gesteld om te worden gehoord. Er zijn veertien inhoudelijke reacties geweest, deze zijn besproken en waar nodig verwerkt binnen de bestuurlijke werkgroep vos van de FBE.

- d. Een fbplan heeft een geldigheidsduur van ten hoogste 6 jaren

Het fbplan heeft inderdaad een looptijd van 6 jaar, 2021-2027.

- e. De omvang van het totale werkgebied van de FBE in hectares

In het algemene deel, hfst. 1.2 op pagina 11 is toegelicht dat het gaat om een werkgebied van 503.095 hectare.

- f. Een kaart waarop de begrenzing van het werkgebied van de FBE is aangegeven

Op pagina 11 (algemeen deel, hfst. 1.2) is een kaart weergegeven van het werkgebied van de FBE. Dit is voldoende inzichtelijk.

- g. Een beschrijving van de aard en omvang van de handelingen die zijn verricht in de periode waarin het voorafgaande fbplan geldig was en de aard en de omvang van de handelingen die zullen worden verricht gedurende de geldigheidsduur van het fbplan, onderscheiden per diersoort

In fbplan vos hoofdstuk 5 is volledig en voldoende gewijd aan de handelingen. Hier wordt een overzicht gegeven van de gepleegde handelingen van vorige beheerperiode. Daarnaast wordt in hoofdstuk 4 geleden schades per wettelijk belang behandeld.

In deze hoofdstukken wordt er ook aandacht besteed aan de beheeraanpak van de aankomende beheerperiode en geeft doelen in de vorm van wettelijke belangen.

- h. Een vermelding van de perioden van het jaar waarin de handelingen waarop een fbplan betrekking heeft zullen plaatsvinden

In hoofdstuk 5.2 wordt per belang de handelingen in perioden aangegeven. Dit is duidelijk weergegeven.

- i. Een vermelding van de WBE waarbinnen de handelingen waarop een fbplan betrekking heeft zullen plaatsvinden

Dit fbplan heeft betrekking enerzijds betrekking op de aangewezen Omgevingsvisie weidevogelgebieden met de beoogde vijf kilometer buffer, dit gebied is middels kaart inzichtelijk gemaakt in hoofdstuk 5.1.

Anderzijds zal dit faunabeheerplan betrekking hebben op de Freiland kippenbedrijven, deze zijn ook met kaart inzichtelijk gemaakt. Deze informatie is als voldoende beoordeeld.

- j. Kwantitatieve gegevens over de ontwikkeling van de populatie van de in het fbplan omschreven diersoorten op landelijk niveau

Voor de vos wordt er voldoende aandacht besteed aan de landelijke ontwikkeling. Op landelijk niveau worden de trendgegevens gegeven en er wordt ingegaan op de landelijk verspreiding (hoofdstuk 3).

- k. Een overzicht van de gedode dieren in de looptijd van het voorgaande fbplan binnen het werkgebied van de FBE

In hoofdstuk 5.1, Figuur 6 is overzicht gegeven van de in de vorige beheerperiode gedode vossen.

- l. De gewenste stand van de soorten opgenomen in het fbplan en waarvoor een ontheffing is verleend, een beschrijving wanneer sprake is van een verslechtering van de staat van instandhouding, de wijze waarop monitoring plaatsvindt teneinde dat te voorkomen en de te treffen maatregelen als dit zich voordoet

Er is geen gewenste stand gegeven van de vossen. De aanvraag en het faunabeheerplan betreft enkel gerichte schadebestrijding, aanvullend op de bestaande landelijke ontheffing. Hierdoor zal er geen sprake zijn van een verslechtering van de staat van instandhouding.

- m. Een beschrijving van de mate waarin de wettelijke belangen in de periode waarop het voorgaande fbplan betrekking had zijn geschaad, inclusief de getroffen maatregelen en het naar soort onderscheiden aantal gedode dieren

De gegevens van de vorige beheerperiode zijn voldoende toegespitst tot de verschillende belangen (schade aan veehouderij, bescherming van wilde fauna), zie hoofdstuk 4.

- n. Een omschrijving van de voorgenomen handelingen en de noodzaak van deze handelingen om de gewenste stand te bereiken en/of belangrijke schade te voorkomen

In hoofdstuk 5 beheer staat dit goed in beschreven.

- o. Per diersoort een beschrijving van de handelingen die in de periode waarop het voorgaande fbplan betrekking had zijn verricht om het schaden van de genoemde belangen te voorkomen, indien van toepassing onderscheiden per gewas

De schaden van de voorgaande periode zijn besproken in hoofdstuk 4 en de voorgaande handelingen zijn besproken in hoofdstuk 5.1.

- p. Een onderbouwde inschatting van de effectiviteit van de voorgenomen handelingen en een beschrijving van de wijze waarop de effectiviteit van deze handelingen zal worden bepaald

In hoofdstuk 4.4.1 is de effectiviteit van de maatregelen voldoende besproken.

Gelet op het voorgaande en in aanmerking genomen de artikelen 3.12 van de Wnb en artikel 3.77, 3.78 en 3.79 van de Omgevingsverordening Gelderland, voldoet het faunabeheerplan voldoet aan de gestelde voorwaarden. Er zijn sinds de eerste goedkeuring van dit algemene plan geen veranderingen doorgevoerd en behoeft daarom niet nog een goedkeuring.

BEOORDELING VAN DE ONTHEFFINGSAANVRAAG

Aanleiding

Vossen mogen volgens de landelijke vrijstelling jaarrond verontrust, gevangen en gedood worden om schade aan in het wild levende fauna en vee te voorkomen. Deze bestrijding mag met de volgens de Wnb toegestane middelen, d.w.z. overdag voor zover het gebruik het geweer.

Ondanks deze vrijstelling lukt het niet om voldoende bescherming te bieden aan weidevogels. Ten behoeve van de beperking van schade van vossen die zijn beschermd op grond van het bepaalde in artikel 3.10, eerste lid Wnb kunnen Gedeputeerde Staten een aanvullende ontheffing verlenen op grond van artikel 3.10, tweede lid Wnb. Vossen prederen op kwetsbare weidevogelpopulaties en zijn voornamelijk in de schemer en nacht actief. Hiervoor zijn dus geen mogelijkheden binnen de landelijke vrijstelling, maar wel de noodzaak van bescherming gezien de ongunstige staat van instandhouding van de weidevogels. Dit is voor de FBE aanleiding om een ontheffing aan te vragen.

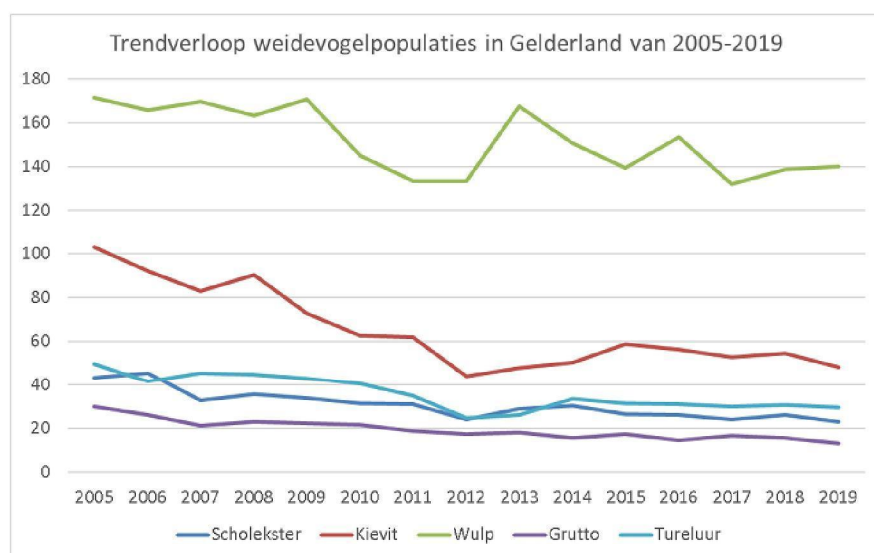
Belang

In onderhavig geval wordt de ontheffing aangevraagd op basis van het volgende wettelijk erkende belang:

- In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.

Bescherming van wilde fauna

Met de bescherming van wilde fauna wordt bedoeld op de kwetsbare weidevogelpopulaties in Gelderland. Als er gesproken wordt over weidevogels betreft het meestal de soorten grutto, kievit, scholekster, tureluur en wulp bedoeld. Sovon heeft voor deze soorten trends bijgehouden op zowel landelijk niveau als provinciaal niveau. Voor provincie Gelderland is de trendverloop van de weidevogelpopulaties van de afgelopen vijftien jaar in Figuur 1 weergegeven.

Figuur 1 Trendverloop weidevogelpopulaties in Gelderland van 2005-2019 (referentiewaarde = 100 in 1990)

Voor alle vijf weidevogelsoorten geldt een dalende trend. Kijkende naar de staat van instandhouding heeft Sovon (landelijk) de wulp en scholekster populatie ook als zeer ongunstig beoordeeld en de grutto en kievit als matig ongunstig. De tureluur heeft landelijk een gunstige staat van instandhouding, maar is wel op de rode lijst geplaatst als gevoelige soort.

Datum

28 juni 2021

Zaaknummer

2021-002550

Blad

8 van 12

In Gelderland blijkt dus dat ondanks alle inspanningen de stand van akker- en weidevogels steeds verder terugloopt. Om het tij te keren voor akker- en weidevogels was er aanvullende actie nodig. Provinciale Staten in Gelderland hebben daarom met overgrote meerderheid een motie met deze strekking aangenomen in december 2015.

Op 22 april 2016 vond de Gelderse Akker- en Weidevogeldag plaats. Als vervolg hierop hebben de betrokken Gelderse partijen (de Gelderse Natuur en Milieufederatie, LTO-Noord Gelderland, Stichting Landschapsbeheer Gelderland, Vogelbescherming Nederland en de drie Gelderse Agrarische Collectieven) een initiatiefgroep gevormd die in overleg met de provincie een actieplan heeft uitgewerkt gericht op concrete maatregelen in het veld, kennisontwikkeling en verankering in lokale organisaties en in beleid. In dit actieplan is ook een onderdeel over kritische weidevogels opgenomen. De conclusie is dat Gelderland extra kans kan bieden voor wulp, tureluur en grutto, op percelen waar deze soorten in bovengemiddelde dichtheden voorkomen en waarop nog geen beheersovereenkomst rust. Deze gebieden zijn samen met de collectieven op kaart gezet als leefgebied 'open grasland nat' waardoor er specifieke maatregelen kunnen worden afgesloten ten behoeve van de kritische weidevogels, grutto en tureluur. Deze nieuwe gebieden zijn opgenomen in de Omgevingsvisie kaart Functiegebieden weidevogels. Daarbij zijn er ook weidevogelgebieden aangewezen in het Natuurbeheerplan. Deze kaart is ook toetsingskader voor de FBE bij het verlenen van ontheffing voor predatiebestrijding van vos met behulp van warmtebeeld. De beheermaatregelen in deze gebieden worden sinds het beheerjaar 2018 al genomen en zijn grotendeels afgerond. In de vorige beheerperiode is de ontheffing voor predatiebestrijding daar ook op gebaseerd. In de aankomende beheerperiode geldt dezelfde urgentie voor weidevogels predatiebeheer.

De invloed van de vos op weidevogels is in kaart gebracht middels het langjarige monitoringsonderzoek van de agrarische collectieven in Gelderland (Collectief Veluwe, Collectief Rivierenland, en VALA). Zij monitoren sinds 2009 de nesten van de weidevogels in Gelderland. De gegevens worden verzameld door de vrijwilligers. Zij proberen daarbij zo goed mogelijk te noteren wat de uitkomstresultaten en verliesoorzaken zijn. In de meeste gevallen dat er predatie is genoteerd, is de predator niet te achterhalen. Gemiddeld over de afgelopen zes jaar was dit in 58% van de gevallen. Dit is niet vreemd, omdat veel van de predatoren schuw zijn en tijdens de schemering/nacht actief zijn. Echter, van de genoteerde predatoren wordt de vos als tweede meeste voorkomende dader aangewezen (na pikschade). Gemiddeld over zes jaar is bij 15% van de genoteerde predatiegevallen de vos genoteerd, dit is dus inclusief als de predatorsoort onbekend is. Als er enkel gekeken wordt naar verlies onder bekende predatoren, dan heeft de vos een gemiddeld aandeel van 29%.

Uit Overijssels onderzoek (Oosterveld, et al., 2017¹) in drie weidevogelgebieden met wildcamera's bij nesten is naar voren gekomen dat vossen een zeer dominante rol hebben. In de drie gebieden verschilde dit 64% tot 80% van de totale predatie. Omdat vossen eieren in zijn geheel uit nesten meenemen kan het zijn dat dit aandeel nog onbekende predatie is in Gelderland en dat de percentages dus hoger liggen dan gedacht.

De rol van de vos omtrent weidevogelpredatie is hiermee voldoende aangetoond. Er is derhalve voldaan aan de absolute voorwaarde dat sprake is van een wettelijk belang zoals genoemd in artikel 3.8 lid 5 b onder 1° van de Wnb.

Andere bevredigende oplossing

Voor er gebruik gemaakt kan worden van de ontheffing is het van belang dat op voorhand er zoveel mogelijk gedaan wordt om de schade te voorkomen. In het fbplan hoofdstuk 4.4 worden meerdere voorbeelden

¹ Oosterveld, E.B., Mulder, J., de Hoop, P., Davids, L., 2017. Predatie en predatoren bij weidevogels in Noordwest-Overijssel. A&W-rapport 2236 Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden

Datum

28 juni 2021

Zaaknummer

2021-002550

Blad

9 van 12

gegeven, waarbij landschapsbeheer belangrijk is en in de desbetreffende weidevogelgebieden ook is toegepast. Toch blijkt uit de cijfers dat dit niet voldoende is om vossenpredatie volledig te weren. Daarnaast zijn er mogelijkheden voor het vangen en doden van de vos onder de landelijke vrijstelling. Echter, vossen zijn intelligente dieren en voornamelijk in de schemer en s' nachts actief waartoe de vrijstelling niet reikt. Predatie van de vos op weidevogels is daardoor nog niet verholpen en meer mogelijkheden zijn daarom wenselijk.

De ontheffing betreft zeer gerichte schadebestrijding in de periode van 1 februari t/m 15 juli, wat als de kwetsbare periode van de weidevogels (van leggen van eieren tot vliegvlugge kuikens) wordt beschouwd. De FBE vraagt alleen schadebestrijding aan in de Omgevingsvisie/Natuurbeheerplan aangewezen weidevogelgebieden, voor deze gebieden worden jaarlijks subsidies van ca. €3 miljoen gegeven om de weidevogelpopulaties een kans te geven. De FBE wil van zonsondergang tot zonsopgang middels nachtzichtapparatuur en warmtebeeld gericht schade bestrijden, en aldus zonder kunstlicht. Hierdoor is de verstoring in de weidevogelgebieden minimaal en doordat de vossen pas de volgende ochtend uit het veld worden gehaald is er geen associatie tussen het schot en het betreden van het veld. Daarbij voorkomt het ook nachtelijke verstoring doordat er niet met een zaklamp de vos opgehaald wordt. Door op deze voorgestelde effectieve manier schade te bestrijden worden de echte specialisten (vossen die zich richten op weidevogelpredatie) uit het gebied geweerd.

Er wordt geen andere bevredigende oplossing gezien die hetzelfde direct beschermde effect heeft en er wordt daarom voldaan aan de voorwaarde.

Staat van instandhouding

Op 12 mei 2006 is door de minister bepaald dat de vos op de landelijke vrijstelling komt, voor belangrijke schade aan veehouderijen en ter bescherming van wilde flora en fauna (zoals benoemd in artikel 3.15 lid 6 onder b Wnb). Voor de soorten op deze vrijstellingslijst geldt dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is en dat de bestrijding van vossen ook geen bedreiging is voor de gunstige staat van instandhouding. Er is dan ook geen afname in de populatie van vossen waargenomen. Ook niet sinds de soort op de landelijke vrijstellingslijst staat. Deze visie is bevestigd in de uitspraak d.d. 17 september 2007 van de Haarlemse rechtbank (zaaknummer: AWB 07-5029, 07-5031).

Doordat deze ontheffing gerichte schade bestrijding betreft in een begrensde periode zal er derhalve geen afbreuk gedaan aan de staat van instandhouding.

Beoordeling middelen, methoden en perioden

De FBE heeft de volgende middelen, methoden en perioden beoogd:

- 1). Het gebruik van een geluiddemper
- 2). Geweer voorzien van warmtebeeld- of nachtzichtapparatuur
- 3). Gebruik geweer vanuit/vanaf stilstaand voertuig
- 4). Het gebruik van het geweer van zonsondergang tot zonsopgang

Het gebruik van een geluiddemper

Het gebruik van een geluiddemper geeft minder verstoring. Het grootste positieve effect dat hiermee bereikt wordt is dat soorten in de omgeving hierdoor minimaal verstoord worden. Vooral voor de weidevogels is dit een groot voordeel. Dit in combinatie met het verlaten van het ophalen van de gedode vos (in de ochtend) wordt verstoring grotendeels voorkomen. Daarbij komt dat het gebruik van een geluiddemper ook minder publiek aantrekt.

Datum

28 juni 2021

Zaaknummer

2021-002550

Blad

10 van 12

Gebruik nachtzichtapparatuur

Deze ontheffing is bedoeld voor nachtelijke schade bestrijding, wanneer de vos het actiefst is. Daarvoor is het gebruik van nachtzichtapparatuur wenselijk, kunstlicht zal namelijk te veel verstoring veroorzaken in de gebieden zelf. Het gebruik van nachtzichtapparatuur biedt daarbij extra veiligheid omdat de uitvoerder hierbij beter zicht om zich heen heeft. Hierdoor kan er veilig en effectief afschot plaats vinden en kan er zoveel mogelijk onnodig lijden voorkomen worden.

Gebruik geweer vanuit/vanaf stilstaand voertuig

Vossen zijn zeer intelligente dieren en daarbij ook zeer schuw. Zij hebben al snel door of er gevaar dreigt of niet. Door in een voertuig te verblijven en niet uit te stappen zal er minder verstoring optreden waardoor er effectiever schade bestreden kan worden.

Het gebruik van het geweer van zonsondergang tot zonsopgang

Vossen zijn vooral actief tijdens de schemerperiode en 's nachts. Als vossen bestreden worden in het veld zal dit in verband met die nachtelijke activiteit het meest effectief na zonsondergang of voor zonsopgang plaats kunnen vinden.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving. Voorbeelden hiervan zijn toestemming van geluiddemper bij Justitie en toestemming voor gebruik geweer bij een eendenkooi door de kooiker.

ZIENSWIJZEN

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn zienswijzen binnengekomen.

Op 29 april 2021 ontvingen wij een zienswijze van Stichting Fauna4life te Amstelveen.

Samenvatting zienswijzen

- 1) Het is niet duidelijk of de ontheffing buiten de aangewezen weidevogelgebieden mag worden gebruikt;
- 2) De rol van de vos in predatie is onvoldoende aangetoond;
- 3) Indiener is van mening dat er andere bevredigende oplossingen bestaan;
- 4) Indiener betwijfelt de effectiviteit en noodzaak van nachtelijk vossenbeheer.

Reactie op zienswijzen

- 1) Zoals uit voorschrift G1 blijkt is gebruik van de ontheffing alleen toegestaan binnen de aangewezen weidevogelgebieden.
- 2) De stelling dat informatie voor de vos als predator in alle aangewezen weidevogelleefgebieden ontbreekt, mist grond. In het faunabeheerplan worden naast het onderzoek in Overijssel ook de onderzoeken Mills, 2007; Teunissen, 2005; Klaus, 1994; Oosterveld, 2011 als voorbeeld genoemd waarbij is vastgesteld dat de vos als predator voorkomt. Uit de onderzoeken blijkt dat de vos, in het gehele land, een predator is van wilde fauna, waaronder weidevogels. Dat is voor de wetgever reden geweest dat de vos op de landelijke vrijstellingslijst is gezet. Hierdoor mag de vos jaarrond door

Datum

28 juni 2021

Zaaknummer

2021-002550

Blad

11 van 12

grondgebruikers worden bestreden. De rol van de vos in de predatie van weidevogels wordt in onderzoeken keer op keer bevestigd.

- 3) De zienswijze richt zich onder andere op andere bevredigende oplossingen. Voorafgaand willen wij opmerken dat het weidevogelbeheer is geconcentreerd in de meest kansrijke gebieden voor weidevogels in Gelderland. Naast het bestrijden van schadeveroorzakende dieren wordt binnen de Gelderse weidevogelleefgebieden gestreefd naar de meest geschikte inrichting en optimalisatie van die weidevogelgebieden. Deze maatregelen zijn ook grotendeels gerealiseerd. Echter, omdat al zeer veel maatregelen in de weidevogelgebieden zelf zijn getroffen en de populatie van weidevogels dusdanig onder druk staat, is er voldoende reden om middels predatiebeheer de weidevogel extra te beschermen. Nergens is bepaald dat de bestrijding van de vos geen onderdeel zou kunnen uitmaken van de mix van maatregelen die wordt toegepast om de bescherming van weidevogels in de Gelderlandse weidevogelleefgebieden vorm te geven.
- 4) Afgelopen drie beheerjaren, waarin op basis van de eerder verleende ontheffing, de schadebestrijding heeft plaatsgevonden, is het nachtelijk afschot verantwoordelijk voor een toename van het aantal gedode vossen van 22% tot 53%. Dit terwijl de landelijke vrijstelling jaarrond beschikbaar is. Hieruit blijkt dat het gebruik van de nu bestreden ontheffing leidt tot meer gedode vossen en dus een betere bescherming van de weidevogel. Meerdere onderzoeken, waaronder het door indiener aangehaalde A&W-rapport 1448, tonen het effect aan van predatorenbeheer op het nestsucces van weidevogels en een vermindering van de predatie.

Het doel van de verleende ontheffing is niet om de allesomvattende oplossing te zijn voor de problematiek van weidevogelpredatie. Bestrijding van de vos is ook niet de enige maatregel om de weidevogel te kunnen beschermen. Het is een combinatie van maatregelen, waarvan de bestrijding van de vos op lokale schaal een noodzakelijk onderdeel is.

BEROEP

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Datum

28 juni 2021

Zaaknummer

2021-002550

Blad

12 van 12

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

5.1.2e

Willeke den Hartog
Plv. Teammanager Vergunningverlening

Documentnummer(s) inzage stukken: 03419924 en 03419929

Juridische grondslagen

Voor deze brief gelden:

- Algemene wet bestuursrecht
- Wet natuurbescherming, hoofdstuk 3